

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1338

Vragen van het lid **Coenradie** (JA21) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *sepots en strafbeschikkingen door het Openbaar Ministerie* (ingezonden 4 februari 2026).

Antwoord van Minister **Van Weel** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 16 maart 2026). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2025–2026, nr. 1178.

Vraag 1

Hoeveel zaken zijn in 2023, 2024 en 2025 door het Openbaar Ministerie (OM) geseponeerd (absoluut en als percentage van het totaal aantal afdoeningen)?

Antwoord 1

Het Openbaar Ministerie (OM) kan beslissen om een strafzaak voor te leggen aan de rechter, zelfstandig af te doen (met een strafbeschikking) of niet (verder) te vervolgen. Laatstgenoemde beslissing wordt een sepot genoemd. Een voorwaardelijk sepot houdt in dat de verdachte niet wordt vervolgd indien hij/zij zich binnen een proeftijd aan één of meer voorwaarden houdt. Bij een onvoorwaardelijk sepot, is de beslissing tot niet (verdere) vervolging niet afhankelijk gesteld van het gedrag van de verdachte. Hieronder staat de gevraagde informatie per jaar.¹

2023

In 2023 heeft het OM 56.400 misdrijfzaken onvoorwaardelijk geseponeerd en 9.400 misdrijfzaken voorwaardelijk. De onvoorwaardelijke sepots betroffen 29 procent van het totaal aantal uitgestroomde misdrijfzaken bij het OM en de voorwaardelijke sepots betroffen 5 procent.

In 2023 heeft het OM 66.3000 overtredingszaken onvoorwaardelijk geseponeerd en 300 overtredingszaken voorwaardelijk. De onvoorwaardelijke sepots betroffen 40 procent van het totaal aantal uitgestroomde overtredingszaken bij het OM en de voorwaardelijke sepots betroffen 0.2 procent.

Voorname cijfers zijn te vinden in het openbare jaarbericht 2023 van het OM.²

¹ De stroom strafbeschikkingen die in de jaarberichten OM wordt aangeduid als «CJIB-strafbeschikking» is hier buiten beschouwing gelaten.

² OM Jaarbericht 2023 | Openbaar Ministerie.

2024

In 2024 heeft het OM 64.700 misdrijfzaken onvoorwaardelijk geseponeerd en 9.400 misdrijfzaken voorwaardelijk. De onvoorwaardelijke septs betroffen 30 procent van het totaal aantal uitgestroomde misdrijfzaken bij het OM en de voorwaardelijke septs betroffen 4 procent. In 2024 heeft het OM 86.000 overtredingszaken onvoorwaardelijk geseponeerd en 500 overtredingszaken voorwaardelijk. De onvoorwaardelijke septs betroffen 45 procent van het totaal aantal uitgestroomde overtredingszaken bij het OM en de voorwaardelijke septs betroffen 0.3 procent. Voornoemde cijfers zijn te vinden in het openbare jaarbericht 2024 van het OM.³

2025

De cijfers over 2025 zijn nog niet definitief, waardoor deze hier niet worden vermeld. De cijfers zullen verschijnen in het (openbare) jaarbericht 2025 van het OM, dat naar verwachting voor het zomerreces aan uw Kamer wordt aangeboden.

Vraag 2

Kunt u deze septicijfers uitsplitsen naar delictcategorie (bijvoorbeeld: geweld, vermogensdelicten, zedendelicten, cybercriminaliteit/digital crime, drugsdelicten, verkeersdelicten, overige) en daarbij de definities van de gebruikte categorieën vermelden?

Antwoord 2

Voor de misdrijfzaken zijn deze cijfers verder uit te splitsen. Deze treft u hieronder.⁴ Door na-ijleffecten en afgeronde aantallen wijkt het eindtotaal licht af van de hierboven gepresenteerde aantallen. Voor de overtredingscijfers vindt geen registratie per delictscategorie plaats, omdat deze voornamelijk verkeersovertredingen en een aantal lichtere delicten betreffen die niet op eenvoudige wijze zijn in te delen in categorieën. De delictscategorieën zijn gebaseerd op de standaardclassificatie misdrijven zoals die wordt gehanteerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.⁵

³ <https://www.om.nl/documenten/om/map/2019-en-verder/om-jaarbericht-2024>.

⁴ De tabel komt uit het OM-systeem.

⁵ Op de volgende website staat een toelichting bij de standaardclassificatie misdrijven: Standaardclassificatie Misdrijven (Politie) 2010 | CBS.

Aantal misdrijfzaken		
Delictindeling conform C&R	2023	2024
1. Vermogensdelicten	17.418	16.467
1.1 Diefstal en inbraak	11.244	10.440
1.2 Bedrog	1.114	1.126
1.3 Valsheidsmisdrijven	850	774
1.4 Heling	2.634	2.630
1.5 Afpersing en afdreiging	127	135
1.6 Overige vermogensmisdrijven	1.449	1.362
2. Openbare orde -en gezag	8.640	8.850
2.1 Vernieling en beschadiging	3.149	3.016
2.2 Openbare orde misdrijven	3.861	3.994
2.3 Openbaar gezag misdrijven	1.630	1.840
3. Gewelddelicten	13.738	12.609
3.1 Mishandeling	7.982	7.335
3.2 Bedreiging en stalking	3.328	3.179
3.3 Seksuele misdrijven	1.495	1.211
3.3.1 Aanranding	353	303
3.3.2 Verkrachting	579	464
3.3.3 Schennis der eerbaarheid	158	81
3.3.4 Kinderpornografie	62	51
3.3.5 Ontucht met minderjarige	323	287
3.3.6 Overige seksuele misdrijven	20	25
3.4 Misdrijven tegen het leven	573	500
3.5 Vrijheidsbeneming/ gijzeling	148	209
3.6 Overige geweldsmisdrijven	212	175
4. Overige misdrijven Wetboek van Strafrecht	2.096	2.222
5. Verkeersdelicten	13.228	19.684
5.1 Verlaten plaats ongeval	900	1.080
5.2 Rijden onder invloed	9.537	14.184
5.3 Gevaarlijk rijgedrag	144	277
5.4 Verkeersongeval met dood door schuld	173	184
5.5 Overig verkeer	2.474	3.959
6. Drugsdelicten	4.263	4.396
6.1 Harddrugs	2.414	2.596
6.2 Softdrugs	1.849	1.800
7. Wapenmisdrijven	1.241	1.647
8. Misdrijven overige wetten	4.872	7.724
Eindtotaal	65.496	73.599

Vraag 3 en 5

Kunt u de sepotcijfers daarnaast uitsplitsen naar sepotgrond (bijvoorbeeld: technisch sepot, beleidssepot/opportunitessepot, onvoldoende bewijs, geringe ernst/geen maatschappelijk belang, capaciteits-/prioriteringsredenen, anders) en aangeven welk deel van de sepots (mede) samenhangt met capaciteits- of prioriteringskeuzes?

Kunt u kwalitatief en kwantitatief uiteenzetten welke factoren in de praktijk ten grondslag liggen aan het seponeren van strafzaken door het OM, bijvoorbeeld capaciteits- en prioriteringskeuzes, kwaliteit en volledigheid van politiedossiers, complexiteit van zaken en bewijslast, beleidsmatige keuzes in het kader van het opportuniteitsbeginsel of overige oorzaken?

Antwoord 3 en 5

Het OM kan op dit moment op basis van 50 verschillende gronden en daaraan gekoppelde sepotcodes overgaan tot niet verdere vervolging. Het beleid voor het seponeren van strafbare feiten heeft het OM neergelegd in de Aanwijzing sepot en gebruik sepotgronden. Er zijn twee categorieën sepotgronden: technische gronden en beleidsgronden. Een technisch sepot volgt als op grond van het opsporingsonderzoek geconcludeerd wordt dat niet kan worden vervolgd of een veroordeling niet haalbaar is, bijvoorbeeld omdat er te weinig bewijs is. Bij een beleidssepot luidt het oordeel van het OM dat een vervolging wel als haalbaar wordt ingeschat, maar niet oppor-

tuun is op gronden aan het algemeen belang ontleend.⁶ Mede naar aanleiding van het recente rapport «Afgezien van vervolging» van de procureur-generaal bij de Hoge Raad is het College voornemens om het grote aantal sepotgronden terug te brengen naar een beperkt aantal gronden, met als achterliggend doel om de sepotbeslissingen begrijpelijker en duidelijker te maken voor betrokkenen.⁷

In onderstaande tabellen⁸ staat in hoeveel procent van de gevallen is gekozen voor een technisch sepot en verschillende vormen van een beleidssepot. Daarmee wordt inzicht verschaft in de factoren die in de praktijk ten grondslag liggen aan het seponeren van strafzaken.

Misdrijfszaken			
Sepotgrond		2023	2024
1. Technisch sepot		60%	57%
2. Beleidssepots samenhangend met nog andere te nemen maatregelen		5%	4%
3. Beleidssepots samenhangend met algemene rechtsorde		2%	1%
4. Beleidssepots samenhangend met het gepleegde feit		10%	12%
5. Beleidssepots samenhangend met de persoon van de verdachte		11%	11%
6. Beleidssepots samenhangend met de verhouding tussen verdachte en benadeelde		3%	3%
7. Beleidssepots samenhangend met beëindiging van de executie van de strafbeschikking		2%	5%
8. Administratieve sepots		7%	7%
Eindtotaal		100%	100%

Overtredingen			
Sepotgrond		2023	2024
1. Technisch sepot		33%	31%
2. Beleidssepots samenhangend met nog andere te nemen maatregelen		0%	0%
3. Beleidssepots samenhangend met algemene rechtsorde		0%	1%
4. Beleidssepots samenhangend met het gepleegde feit		36%	32%
5. Beleidssepots samenhangend met de persoon van de verdachte		15%	7%
6. Beleidssepots samenhangend met de verhouding tussen verdachte en benadeelde		1%	4%
7. Beleidssepots samenhangend met beëindiging van de executie van de strafbeschikking		13%	25%
8. Administratieve sepots		1%	1%
Eindtotaal		100%	100%

Vraag 4

Hoeveel sepots betroffen zaken die waren aangeleverd door de politie met het oordeel «voldoende bewijs» of «verdenking blijft», en wat zijn daarvoor de belangrijkste redenen?

Antwoord 4

Er vindt geen registratie en/of inzending van zaken plaats door de politie aan het OM met een voorlopig oordeel «voldoende bewijs» of «verdenking blijft». Beoordeling van de zaken vindt plaats door het OM aan de hand van het kader als geschetst onder antwoord op de vragen 3 en 5. Indien een zaak wordt geseponeerd, is deze afgedaan, tenzij de beslissing op grond van nieuwe feiten of omstandigheden moet worden herzien of het gerechtshof een bevel tot vervolging geeft op grond van artikel 12 Wetboek van Strafvordering.

Vraag 6

Hoeveel zaken zijn in 2023, 2024 en 2025 afgedaan met een strafbeschikking (absoluut en als percentage van het totaal aantal afdoeningen)?

Antwoord 6

2023

In 2023 heeft het OM 42.300 misdrijven afgedaan met een OM-strafbeschikking. Dit is 22 procent van het totaal aantal uitgestroomde misdrijfzaken bij het OM: 195.300. Het OM heeft 47.500 overtredingen afgedaan met een OM-strafbeschikking in 2023. Dit is 29 procent van het totaal aantal uitgestroomde overtredingszaken bij het OM: 166.100. Voornoemde cijfers zijn te vinden in het openbare jaarbericht 2023 van het OM.

⁶ In art. 167 lid 2 Wetboek van Strafvordering is aan het OM expliciet de bevoegdheid toegekend om van vervolging af te zien op gronden aan het algemeen belang ontleend (opportuniteitsbeginsel).

⁷ Kamerstukken II, 2025–2026, 29 279, nr. 1009.

⁸ De tabellen komen uit het OM-systeem.

2024

In 2024 heeft het OM 52.900 misdrijven afgedaan met een OM-straftbeschiiking. Dit is 25 procent van het totaal aantal uitgestroomde misdrijfzaken bij het OM: 214.500. In 2024 heeft het OM 47.700 overtredingen afgedaan met een OM-straftbeschiiking. Dit is 25 procent van het totaal aantal uitgestroomde overtredingszaken bij het OM: 190.300. Voornoemde cijfers zijn te vinden in het openbare jaarbericht 2024 van het OM.

2025

De cijfers over 2025 zijn nog niet definitief, waardoor deze hier niet worden vermeld. De cijfers zullen verschijnen in het (openbare) jaarbericht 2025 van het OM, dat naar verwachting voor het zomerreces aan uw Kamer wordt aangeboden.

Vraag 7

Kunt u de strafbeshikkingscijfers uitsplitsen naar delictcategorie (zoals genoemd in vraag 2) en ook aangeven welk deel ziet op first offenders en welk deel op recidivisten?

Antwoord 7

Voor de misdrijfzaken zijn deze cijfers verder uit te splitsen. Deze treft u hieronder.⁹ Door na-ijleffecten en afgeronde aantallen wijkt het eindtotaal licht af van de hierboven gepresenteerde aantallen. Voor de overtredingscijfers vindt geen registratie per delictscategorie plaats, omdat deze voornamelijk verkeersovertredingen en een aantal lichtere delicten betreffen die niet op eenvoudige wijze zijn in te delen in categorieën. Het is eveneens niet mogelijk om aan te geven welk deel ziet op first offenders en welk deel op recidivisten, nu hiervoor dossieronderzoek nodig is omdat dit niet uit de systemen kan worden gehaald. In het algemeen geldt dat meervoudige recidive (dat wil zegen vanaf de tweede keer recidiveren) binnen vijf jaren ter zake van een misdrijf een contra-indicatie voor het opleggen van een strafbeshikking is op basis van het beleid van het OM.

⁹ Deze tabel komt uit het OM-systeem.

Aantal misdrijfzaken		
Delictindeling conform C&R	2023	2024
1. Vermogensmisdrijven	4.625	4.208
1.1 Diefstal en inbraak	3.539	3.024
1.2 Bedrog	188	194
1.3 Valsheidsmisdrijven	205	234
1.4 Heling	423	420
1.5 Overige vermogensmisdrijven	270	336
2. Misdrijven tegen de openbare orde en - gezag	2.708	2.853
2.1 Vernieling en beschadiging	1.302	1.317
2.2 Misdrijven tegen de openbare orde	918	1.043
2.3 Misdrijven tegen het openbaar gezag	488	493
3. Gewelddelicten	2.986	3.267
3.1 Mishandeling	2.296	2.628
3.2 Bedreiging en stalking	595	561
3.3 Seksuele delicten	91	72
3.4 Overige geweldsmisdrijven	4	6
4. Overige misdrijven Wetboek van Strafrecht	2.074	2.051
5. Verkeersdelicten	21.158	30.338
5.1 Verlaten plaats ongeval	635	615
5.2 Rijden onder invloed	18.653	27.093
5.4 Gevaarlijk rijgedrag	109	154
5.5 Overig verkeer	1.761	2.476
6. Drugsdelicten	2.193	2.554
6.1 Harddrugs	1.184	1.225
6.2 Softdrugs	1.009	1.329
7. Wapenmisdrijven	916	1.249
8. Misdrijven overige wetten	5.567	6.377
Eindtotaal	42.227	52.897

Vraag 8

Kunt u aangeven hoeveel strafbeschikkingen in 2023, 2024 en 2025 zijn betaald/nagekomen binnen de gestelde termijn, bij hoeveel verzet is aangetekend (en met welk resultaat), hoeveel zijn ingetrokken of aangepast, en hoeveel niet ten uitvoer zijn gelegd wegens onvindbaarheid, betalingsonmacht of een andere reden?

Antwoord 8

Meestal verstuurt en int het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) de strafbeschikkingen die het OM oplegt. In de navolgende tabel staat de huidige status van de opgelegde strafbeschikkingen uit 2023 en 2024 volgens de systemen van het OM.

Aantal misdrijfzaken		
Status OMSB	2023	2024
OMSB (nog) Niet voldaan	5%	10%
OMSB voldaan	75%	72%
Mislukte executie naar zitting	1%	2%
Mislukte executie overig	2%	1%
Mislukte executie sepot	5%	4%
Mislukte executie vonnis overig	0%	0%
Mislukte executie vonnis straf	4%	3%
Verzet naar zitting	0%	1%
Verzet herbeoordeling OM-strafbeschikking	0%	0%
Verzet ingetrokken	1%	1%
Verzet rest	0%	0%
Verzet sepot	2%	1%
Verzet vonnis overig	1%	1%
Verzet vonnis straf	3%	3%
Eindtotaal	100%	100%

Aantal overtredingen		
Status OMSB	2023	2024
OMSB (nog) Niet voldaan	3%	6%
OMSB voldaan	57%	53%
Mislukte executie naar zitting	0%	1%
Mislukte executie rest	3%	3%
Mislukte executie sepot	15%	13%
Mislukte executie vonnis overig	0%	0%
Mislukte executie vonnis straf	2%	1%
Verzet herbeoordeling OM-strafbeschikking	0%	0%
Verzet ingetrokken	1%	1%
Verzet naar zitting	1%	3%
Verzet rest	0%	1%
Verzet sepot	10%	10%
Verzet vonnis overig	2%	2%
Verzet vonnis straf	6%	6%
Eindtotaal	100%	100%

Vraag 9

Kunt u toelichten welke factoren bepalend zijn voor de keuze van het OM om strafzaken af te doen via een strafbeschikking in plaats van dagvaarding en kunt u daarbij inzichtelijk maken in hoeverre deze keuze wordt beïnvloed door beschikbare capaciteit binnen het OM en de rechtspraak, beleidsmatige aansturing en standaardisering van afdoeningen, aard en ernst van het delict, doorlooptijden en efficiëntieoverwegingen of andere relevante factoren?

Antwoord 9

Het OM heeft beleidsregels uitgevaardigd voor het afdoen met een OM-strafbeschikking: de Aanwijzing OM-strafbeschikking uit het jaar 2022. Uit deze beleidsregels volgt dat het uitgangspunt is dat een zaak in beginsel met een strafbeschikking wordt afgedaan wanneer dat wettelijk mogelijk is én de strafzaak zich ervoor leent. Wettelijk gezien is het voor de officier van justitie mogelijk om een strafbeschikking uit te vaardigen voor een overtreding of voor een misdrijf waarop een maximum gevangenisstraf van 6 jaar staat. Of een strafzaak zich voor een strafbeschikking leent, beoordeelt de officier van

justitie op grond van alle feiten en omstandigheden, waarbij veel gewicht toekomt aan de ernst van het feit. Zo ligt het meer voor de hand om een strafbeschikking op te leggen in het geval twee volwassenen een rolletje drop stelen bij de supermarkt dan wanneer een professionele inbrekersgroep een woning leegrooft. In beide gevallen is er sprake van diefstal waarop een gevangenisstraf van maximaal 6 jaar staat. Bij de beoordeling of een strafzaak zich leent voor afdoening met een strafbeschikking, slaat de officier van justitie ook acht op de strafvorderingsrichtlijnen van het OM. Deze zijn door het OM opgesteld met het streven naar een landelijk uniform strafvorderingsbeleid. Afdoening door middel van een strafbeschikking ligt in beginsel niet in de rede wanneer op basis van de strafvorderingsrichtlijn het uitgangspunt is dat een gevangenisstraf wordt geëist voor dat delict en er geen feiten en omstandigheden zijn die maken dat van dit uitgangspunt dient te worden afgeweken. De beleidsregels kennen verder een aantal contra-indicaties voor het uitvaardigen van een strafbeschikking:

- politiek of publicitair gevoelige zaken;
- ernstige spreekrechtwaardige feiten waarbij het slachtoffer of familieleden van het overleden slachtoffer te kennen heeft/hebben gegeven van het spreekrecht gebruik te willen maken (NB: zoals aangekondigd zal de contra-indicatie gaan gelden voor alle spreekrechtwaardige feiten, waarbij slachtoffers hebben aangegeven van hun spreekrecht gebruik te willen maken¹⁰);
- bepaalde ernstige feiten op het vlak van (huiselijk) geweld, zeden en belaging;
- bij meervoudige recidive (dat wil zeggen: vanaf de tweede keer recidiveren) binnen vijf jaren ter zake van een misdrijf;
- feiten gepleegd door illegale vreemdelingen, asielzoekers, mensen zonder vaste woon- of verblijfplaats;
- de sanctie-aanwijzing ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel (art. 257a, derde lid onder c Sv), zowel bij natuurlijke als rechtspersonen.

Het OM maakt sinds 2008 gebruik van de strafbeschikking. Hiervoor heeft uw Kamer een wet aangenomen die het OM de bevoegdheid geeft om bij sommige relatief lichtere misdrijven een strafbeschikking op te leggen (op grond van de wet kan de officier van justitie een strafbeschikking uitvaardigen voor overtredingen en misdrijven waar maximaal een gevangenisstraf van 6 jaar op staat). Sinds 1 februari 2025 past het OM op grond van een tijdelijke instructie de strafbeschikking vaker toe bij veelvoorkomende vermogenscriminaliteit, zoals winkeldiefstal en heling. Hiermee wordt de strafrechter verder ontlast en kan rechterlijke capaciteit worden benut voor zwaardere strafzaken. De intensivering heeft tot doel doorlooptijden te verkorten en meer criminaliteit aan te pakken.

Zoals de vorige Staatssecretaris van JenV en mijn ambtsvoorganger hebben toegelicht in een brief 19 december 2025 wacht het OM onder meer de uitkomst van een onderzoek van de Procureur-Generaal bij de Hoge Raad naar de strafbeschikking af, een onderzoek van het WODC naar de strafbeschikking en het debat hierover in uw Kamer alvorens tot een eventuele verdere verruiming van de toepassing van de strafbeschikking wordt besloten.¹¹ Naar verwachting zullen de rapporten van genoemde onderzoeken in de eerste helft van 2026 worden gepubliceerd. Ik zal u hierover informeren.

Vraag 10

Zijn er binnen de septs en strafbeschikkingen de afgelopen tien jaar trends of trendbreuken waar te nemen? En, zo ja, welke zijn dat en wat valt hier aan ten grondslag?

Antwoord 10

Tot 2019 kon de politie onder mandaat van het OM zelf seponeren (de zogenoemde politiesept of BOSZ-sept). Vanaf 2019 is dit beleid gewijzigd, nu seponeert het OM zelf. Vanaf dat jaar is daarom een hoger aantal onvoorwaardelijke septs door het OM te zien.

¹⁰ Kamerstukken II 2025/26 33 552, nr. 153.

¹¹ Kamerstukken II 2025/26, 29 279 nr. 1008.

Vraag 11

Welke verwachtingen heeft het OM voor de komende jaren ten aanzien van het aantal vervolgingen, septs en strafbeschikkingen?

Antwoord 11

Het OM wil meer en andere soorten zaken op het gebied van veelvoorkomende criminaliteit binnenhalen om deze meer in lijn te brengen met het criminaliteitsbeeld. In dit kader moet bijvoorbeeld worden gedacht aan meer zaken die zien op gedigitaliseerde criminaliteit. Daarbij streeft het OM ernaar om meer bewijsbare feiten bij het OM te laten binnenstromen, waardoor er minder geseponeerd hoeft te worden. Zoals hiervoor is toegelicht wordt nog gezien of de toepassing van de strafbeschikking wordt verruimd.

Vraag 12

Wat heeft het OM concreet nodig om de komende jaren meer strafzaken daadwerkelijk te kunnen vervolgen?

Antwoord 12

Het OM zet zich optimaal in om zoveel mogelijk criminaliteit aan te kunnen pakken. Tegelijkertijd is de realiteit dat de opsporings- en vervolgingscapaciteit niet oneindig is, wat betekent dat het OM altijd keuzes zal moeten maken in welke zaken het oppakt.

Om het OM te ondersteunen in de onmisbare rol die het vervult in de strafrechtketen, is in het coalitieakkoord neergelegd dat er oplopend tot een bedrag van 50 miljoen euro structureel per jaar voor het OM beschikbaar wordt gesteld voor de ICT-problemen waar het op dit moment mee kampt.